

Min verden – min stemme

Lærervejledning

Udgivelsesår: 2022

Trin: 5.-6. klasse

Fag: Dansk

Sider i alt: 5

LÆR

DR

Skole

OBS. Inden du printer denne vejledning ud, så vær opmærksom på, at den indeholder hyperlinks, som kun kan tilgås digitalt.

Antal lektioner

Delforløb 1
2-3 lektioner

Delforløb 2
2-3 lektioner

Delforløb 3
2 lektioner

I alt
6-8 lektioner

Lærerens forberedelsestid: 2-3 timer.

Begynd med at læse hele lærervejledningen, se elevopgaverne igennem og forbered til slut øvelserne i delforløb 1. Her skal du enten sætte dig ind i at bruge et digitalt afstemningsmodul, eller lave det analogt. Der er vejledning til begge dele.

Læringsmål og Fælles Mål

[Find læringsmål og Fælles Mål til dansk her.](#)

Om forløbet

Det kan godt være, at børn ikke må stemme til politiske valg, men derfor har de alligevel en stemme. Og den stemme er vigtig for børnene og for hele verden.

Børn har nemlig ret til at have en stemme. I forløbet 'Min verden – min stemme' kan dine elever styrke deres stemme og få værktøjer til at udtrykke deres mening. Og det skal de arbejde med gennem tre delforløb. Delforløbene er inddelt efter tre trin, hvor der først er fokus på, at eleverne skal have modet til at bruge deres stemme og sige deres mening højt. Dernæst skal eleverne finde ud af, hvad de brænder for, og hvilket budskab de gerne vil bruge deres stemme til. Forløbet afsluttes med, at de målretter deres budskaber og vurderer, hvilke udtryksformer der bedst understøtter deres budskaber. Alle delforløb indledes med videoer med DR-værten Sofie Østergaard, som sætter eleverne i gang med opgaverne.

Forløbet er udarbejdet i forbindelse med Folkemødet 2022 og tre events, som bliver afholdt af DR for 5.-6. klasse i tre kommuner i Danmark. Eventsene er bookede, men alle skoler kan arbejde med dette undervisningsforløb – også efter Folkemødet er overstået.

Delforløb 1: Tør at sige din mening

[Find elevopgaver og video her.](#)

I delforløb 1 er der fokus på, at eleverne får mod til at sige deres mening højt.

Opgave 1: Hvordan har I det med at sige jeres mening højt i klassen?

Tid: Ca. 1 lektion. Denne opgave er valgfri. Hvis I har travlt, kan I springe videre til 'Opgave 2: Øv jer i at lytte og tale højt'.

Begynd delforløbet med at se en introvideo med Sofie Østergaard, der fortæller, at det kræver mod at sige sin mening højt. Dernæst skal I undersøge i klassen, hvordan eleverne har det med for eksempel at sige deres mening højt, fremlægge for klassen eller stille sig op foran et publikum.

Til at undersøge klassens stemning kan du bruge DR Skoles 'Trivselsbarometer'. Det er et interaktivt afstemningsmodul, hvor eleverne afstemmer anonymt fra deres telefoner. Du har dit eget modul, hvor du kan se de afstemninger, som kommer ind. [Du finder vores vejledning til 'Trivselsbarometeret' her.](#) Vær opmærksom på, at du skal afsætte tid i din forberedelse til at finde på to-tre forskellige udsagn, som eleverne skal afstemme.

Tip til alternativ afstemning

Pssst! Hvis du gerne vil undgå det digitale trivselsbarometer, kan du også lave en analog afstemning:

- Find på to-tre udsagn, som eleverne kan "stemme" om. For eksempel: Det gør mig nervøs at fremlægge i klassen.
- Eleverne laver tre sedler hver med ordene 'enig', 'uenig', 'midtimellem'.
- Eleverne vælger en seddel og lægger den i en afstemningsboks.
- Du tæller sedlerne sammen og gennemgår svarene efter hvert udsagn.

Opgave 2: Øv jer i at lytte og tale højt

Tid: Ca. 1 lektion.

I videoen viste Sofie Østergaard nogle forskellige øvelser, som kan hjælpe eleverne til at tale højt foran andre. Nu skal eleverne selv lave øvelserne. Her er en beskrivelse af øvelserne, som du skal hjælpe med at sætte i gang. OBS! I behøver ikke lave alle øvelser.

Tip: Deltag på lige fod med eleverne

Det er en god idé, at du selv deltager i øvelserne, da det handler om, at I sammen skal skabe et trygt rum, hvor det er okay at sige sin mening og turde tro på sin egen stemme. Eleverne kan også drage nytte af dine erfaringer. Hvordan havde du det for eksempel første gang, du skulle stå foran en klasse og undervise? Det er vigtigt, at eleverne ser, at det er helt normalt at være nervøs eller anspændt, inden man skal fremlægge, stå foran et publikum, sige sin mening højt eller lignende.

- **Stilhedsøvelse**

Når I begynder øvelserne, så start med et minuts stilhed af respekt for hinanden. Her skal I øve jer i at være i stilheden. Man kan nemlig godt blive lidt overvældet af al den snak, men her skal I ikke gøre noget, bare være. Sæt jer godt til rette sammen, kig ned i jorden og vær stille. I kan eventuelt også afslutte øvelsesrækken med en stilhedsøvelse.

- **Sig en sætning til dig selv, som giver styrke**

Mod, er noget man giver hinanden, men også noget, man giver sig selv. Hver og en skal I skrive en sætning til jer selv, som giver en følelse af styrke. Sætningen kan efterfølgende bruges som redskab i situationer, hvor man har behov for støtte.

- **Giv hinanden komplimenter i en rundkreds**

Stil jer op i en rundkreds, hvor I danner en kæde ved at holde i hånd. Hver anden elev går med uret, og hver anden går mod uret, hvor I tager fat i hinandens hænder, ligesom i folkedans. En dj stopper og afspiller musikken. Hver gang musikken stopper, skal man give et kompliment til den person, man lige har taget i hånden. Du kan enten selv påtage dig opgaven som dj eller skifte dj undervejs, så du også kan indgå i rundkredsen.

VIGTIGT: Komplimenterne skal være konkrete: "Du var sjov i dansktimen, du er sej til at hoppe fra tremetervippen, dine nye sko klæder dig godt".

- **Lær at lytte aktivt**

Hvis man har aktive og venlige lyttere, kan det være nemmere at turde sige noget højt. Derfor skal I gå sammen par. I skal hver især fortælle jeres makker om noget kedeligt, mens den anden person skal være en aktiv og engageret lytter. Lytteren skal smile, gentage og bekræfte fortælleren – også selvom emnet er kedeligt.

- **Træk vejret som en løve**

I skal nu trække vejret som en løve, der skal til at falde i søvn. Det kan nemlig skabe ro i kroppen: Lav to indåndinger gennem næsen og en lang udånding gennem munden.

Gentag til I mærker ro i kroppen. Brug øvelsen, hvis I anspændte eller nervøse over at skulle sige noget højt.

- **Distrahér din nervøsitet**

Her skal I lave en øvelse, som kan bruges, når man bliver nervøs: I skal tælle og lave 25 sprællemænd. Det er nemlig nærmest umuligt både at tælle, hoppe og være nervøs samtidig.

- **Lav en power pose**

Lav en fed power pose og hold den i et minut! Du kan stille dig som Wonder Woman eller med armene over hovedet, som havde du scoret et mål i fodbold.

En forsker har nemlig fundet ud af, at en power pose mindsker din nervøsitet og giver dig mere selvtillid. Du kan se mere om [power poses med forskeren Amy Cuddy i en TED Talk her](#).

- **Anerkend hinanden**

Afslut øvelsesrækken med en øvelse med masser anerkendelse. Giv eleverne et par eksempler på, hvad de kan sige, for eksempel; "det var modigt, det du fortalte. Eller det var spændende...". Alle slutter af med en highfive.

Det er vigtigt, at du som lærer giver eleverne masser af anerkendelse, så der skabes tryghed.

Opgave 3: Hold et minioplæg

Når I er færdige, skal eleverne bruge det, de har lært i øvelserne:

- Alle skal holde et lille oplæg for de andre i klassen.
- I oplægget skal I sige jeres styrkesætning højt og fortælle, hvorfor den sætning giver jer styrke.
- Imens skal de andre i klassen være aktive lyttere, ligesom I har øvet jer i.
- Slut af med anerkendelse og highfives til alle.

Delforløb 2: Find dit budskab

[Find elevopgaver og videoer til delforløb 2 her.](#)

I delforløbet er eleverne i højere grad selvklørende. Her er din rolle at være vejleder og hjælpe eleverne gennem processen.

Opgave 1: Lav en mindmap

Tid: Ca. 1 lektion

Eleverne starter med at se introvideoen med Sofie Østergaard, der stiller eleverne tre spørgsmål, som skal hjælpe dem med at finde frem til, hvad deres budskab er. Deres budskab skal være noget, de gerne vil forandre inden for ét af de tre områder; **skole, børneliv og verden**.

Spørgsmålene er:

- Hvordan skulle skolen være, hvis du kunne bestemme?
- Hvordan tror du, at vi kan skabe et bedre børneliv for alle børn?
- Hvordan tror du, vi kan skabe en bedre klode?

Gruppearbejde

Når eleverne har fået inspiration fra Sofie Østergaard i videoerne, skal eleverne arbejde i grupper, hvor de udvælger ét og lave en mindmap, hvor de skriver alle deres idéer ned. Elevopgaverne indeholder en guide til, hvordan eleverne skal gøre. Guiden består af fem trin. [Dem kan du se her.](#)

Opgave 2: Research på jeres budskab

Tid: 1-2 lektioner

Når eleverne har kortlagt deres idéer til, hvad de vil forandre indenfor emnet, skal de researche og undersøge deres idéer nærmere. Elevopgaverne indeholder en research-guide, som er inddelt i tre trin:

- Snak sammen om, hvem der ved noget om emnet
- Brug internettet og skolens bibliotek
- Vær kildekritisk

Researchguiden er nærmere uddybet i [elevopgaven, som du finder her.](#)

Delforløb 3: Få dit budskab ud

[Find elevopgaver og videoer til delforløb 3 her.](#)

Opgave 1: Find ud af, hvem der skal høre jeres budskab

Tid: Ca. 1 lektion

Hele klassen

Begynd delforløbet med at se introvideoen med Sofie Østergaard, der fortæller, hvad opgaven handler om.

Når eleverne har set videoen, kan de se udvalgte arkivklip, som er eksempler på forskellige måder at få sit budskab ud på. Lav en kort opsamling i klassen, hvor I sammen gennemgår spørgsmålene:

- Hvad er personernes budskab?
- Hvordan fortæller de deres budskab?
- Hvem tror I skal modtage deres budskab?
- Hvordan synes I, at det virker?

Gruppearbejde

Herefter skal eleverne gå sammen i deres grupper og finde ud af, hvem der skal være "modtager" af deres budskab. Det kan de gøre ud fra spørgsmålene:

- Hvem bliver glade, hvis forandringen sker?
- Hvem kan hjælpe jer med at få forandringen til at ske?

Opgave 2: Hvordan vil I fortælle om jeres budskab?

Tid: Ca. 1 lektion

Gruppearbejde

Her skal eleverne skrive deres idé til forandring ned. De skal bruge al den viden, de har fundet i researchfasen.

Eleverne kan bruge [PowerPoint-dokumentet her som skabelon](#). Skabelonen indeholder en beskrivelse af opgaven.

Obs. Hvis I deltager i et af DR's events skal I IKKE udfylde denne PowerPoint, men derimod den, I har fået tilsendt på mail.